

ประชาคมศุลกากรนานาชาติมีมติรับ

Luxor Resolution on Cross-Border E-Commerce

ระหว่างวันที่ ๔-๖ ธันวาคม ๒๕๖๐ คณะกรรมาธิการด้านนโยบายองค์การศุลกากรโลก (WCO Policy Commission) ได้ประชุมหารือเกี่ยวกับการพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ (E-Commerce) ณ เมืองลักซอร์ ประเทศอียิปต์ และมีมติรับรอง Luxor Resolution on Cross-Border E-Commerce เพื่อช่วยเหลือศุลกากรและหน่วยงานรัฐอื่น ๆ ผู้ประกอบการ และผู้เกี่ยวข้องกับ E-Commerce ระหว่างประเทศ ให้เข้าใจ ร่วมมือ และรับมือกับข้อท้าทายใหม่ ๆ ที่เกิดขึ้น

เนื้อหาของ Resolution ดังกล่าว มีทั้งหมด ๘ หลักการ สรุปได้ดังนี้

หลักการที่ ๑ - การแลกเปลี่ยนข้อมูลล่วงหน้าทางอิเล็กทรอนิกส์และการประเมินความเสี่ยง

ก. การแลกเปลี่ยนข้อมูลล่วงหน้า เช่น จัดทำกรอบกฎหมายและนโยบายเพื่อรองรับการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างผู้เกี่ยวข้องทั้งหมดในห่วงโซ่อุปทานระหว่างประเทศ ใช้มาตรการเพื่อให้ข้อมูลมาถึงทันเวลาที่และมีความถูกต้อง โดยอาจใช้เครื่องมือของ WCO ใช้ข้อมูลจากแหล่งข้อมูลที่สามารถเข้าถึงได้ เช่น จาก business model ใหม่ ๆ ของ E-Commerce หรือจาก e-vendor/e-platform ผู้นำเข้า/ส่งออก ผู้ขนส่ง ตัวแทนออกของที่มีข้อมูลต่าง ๆ เกี่ยวกับธุรกรรม การชำระเงิน การขนส่ง สร้างกลไกการแลกเปลี่ยนข้อมูลล่วงหน้าทางอิเล็กทรอนิกส์ระหว่างศุลกากรและไปรษณีย์โดยใช้ Joint WCO-UPU Customs-Post Messaging Standards เป็นต้น

ข. การประเมินความเสี่ยง เช่น ใช้ข้อมูลปริมาณมหาศาลจาก E-Commerce ให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการพัฒนาระบบประเมินความเสี่ยงโดยอัตโนมัติ ใช้วิธีการกั้นกรองข้อมูลสินค้าล่วงหน้า non-intrusive inspection และการตรวจสอบโดยอาศัยการประเมินความเสี่ยงด้วยวิธีการวิเคราะห์ข้อมูลที่ทันสมัย สนับสนุนความร่วมมือระหว่างศุลกากรและหน่วยงานรัฐอื่นในการแลกเปลี่ยนข้อมูล การฝึกอบรม และหาหนทางแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน

หลักการที่ ๒ - การอำนวยความสะดวกและการลดความซับซ้อน เช่น ลดความซับซ้อนของพิธีการปล่อยสินค้าเท่าที่ทำได้ เช่น ลดข้อกำหนดเกี่ยวกับถิ่นกำเนิดสินค้า ราคา และพิกัด สร้างแรงจูงใจให้ผู้ประกอบการยอมให้ศุลกากรเข้าถึงระบบข้อมูลได้โดยตรง ใช้ WCO Immediate Release Guidelines ในการปล่อยสินค้าให้รวดเร็วขึ้น ประมวลผลข้อมูลและดำเนินพิธีการก่อนสินค้ามาถึง ประสานงานระหว่างหน่วยงานชายแดนที่

เกี่ยวข้อง ส่ง แลกเปลี่ยน และประมวลผลผ่าน Single Window และกำหนดกระบวนการคืนสินค้า/คืนเงินที่ง่ายขึ้น

หลักการที่ ๓ - ความมั่นคงและความปลอดภัย เช่น จัดทำประวัติความเสี่ยงเพื่อระบุการขนส่งที่มีความเสี่ยงสูง สร้างความร่วมมือระหว่างศุลกากรและผู้ประกอบการ E-Commerce พัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อระบุช่องทางการค้าที่ผิดกฎหมายและหาวิธีรับมือ ใช้เครื่องมือต่าง ๆ ของ WCO สำนักงานในระดับภูมิภาคของ WCO และสมาคมการค้าในการคัดกรองและรวบรวมแนวปฏิบัติที่ดีที่สุด

หลักการที่ ๔ - การจัดเก็บภาษี เช่น รวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องและนำเชื่อถือให้เร็วที่สุดเท่าที่ทำได้ก่อนสินค้ามาถึง ใช้วิธีการจัดเก็บภาษีรูปแบบอื่น (เช่น โดยอาศัยผู้ขาย โดยอาศัยตัวกลาง หรือเก็บจากผู้บริโภค) ด้วยวิธีอิเล็กทรอนิกส์ กำหนดบทบาทและหน้าที่ของผู้ขาย e-platform และตัวกลางในห่วงโซ่อุปทานในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการจัดเก็บภาษี ปรับปรุงการจัดเก็บภาษีโดยคำนึงถึงลักษณะเฉพาะของประเทศ เช่น สภาพเศรษฐกิจ ลักษณะทางภูมิศาสตร์ ต้นทุนที่ใช้ในการจัดเก็บ การกำกับดูแลโดยศุลกากร ผลกระทบต่อผู้ขายปลีกและผู้ผลิตในประเทศ ความโปร่งใส และการแข่งขันที่เป็นธรรม

หลักการที่ ๕ - การวัดและการวิเคราะห์ เช่น จัดทำศัพท์บัญญัติร่วมกันและกลไกที่นำเชื่อถือในการวัดและวิเคราะห์ข้อมูลภายใต้ความร่วมมืออย่างใกล้ชิดกับองค์การระหว่างประเทศ เช่น WTO, UNSD, OECD, UNCTAD, UPU, ICAO, WEF, World Bank Group รวมทั้งหน่วยงานสถิติแห่งชาติและผู้เกี่ยวข้อง กับ E-Commerce ใช้ Data Analytics (รวมทั้ง Big Data) และจัดทำกลไก (เช่น กรอบกฎหมาย) ที่รับรองการรวบรวมข้อมูล

หลักการที่ ๖ - ความเป็นหุ้นส่วน พัฒนาการประสานงานและความเป็นหุ้นส่วนระหว่างผู้มีส่วนได้เสียทั้งหมด (เช่น ศุลกากร หน่วยงานรัฐอื่น ๆ e-vendor/e-platform ผู้ให้บริการโลจิสติกส์ องค์การระหว่างประเทศ ภาคส่วนการศึกษา สมาคมการค้า องค์การนอกภาครัฐ social media ตัวแทนทางการเงิน ไปรษณีย์ ผู้ให้บริการขนส่งด่วนพิเศษ ผู้ซื้อ และผู้ขาย) ผ่านความตกลงทางการ เช่น MOU หรือ Trusted Trader Programmes

หลักการที่ ๗ - การรณรงค์ การให้บริการอย่างทั่วถึง และการสร้างเสริมขีดความสามารถ เช่น การตีพิมพ์เผยแพร่กฎระเบียบ นโยบาย พิธีการ และแนวปฏิบัติที่ตัวอย่างเปิดเผยและโปร่งใส รณรงค์ให้ประชาชนทราบเกี่ยวกับข้อกำหนดต่าง ๆ รวมทั้งภัยต่อความมั่นคงปลอดภัยที่เกี่ยวข้องกับ E-Commerce โดยใช้วิธีการต่าง

ๆ เช่น เว็บไซต์ สื่อมวลชน social media และ platform ของผู้เกี่ยวข้อง (เช่น e-vendor/e-platform ไปรษณีย์ ผู้ให้บริการขนส่งด่วนพิเศษ) พัฒนาแผนยุทธศาสตร์ในการสื่อสาร และจัดการฝึกอบรมในด้านต่าง ๆ

หลักการที่ ๘ - กรอบทางกฎหมาย สนับสนุนกรอบทางกฎหมายที่เป็นระเบียบแบบแผนเดียวกันโดยใช้เครื่องมือต่าง ๆ ที่มีอยู่แล้ว เช่น อนุสัญญาเกียวโต (ฉบับปรับปรุง) ความตกลงว่าด้วยการอำนวยความสะดวกทางการค้า WCO SAFE Framework อนุสัญญาชิคาโกภาคผนวกที่ ๙ และ ๑๗ และอนุสัญญาสหภาพไปรษณีย์สากล มาตรา ๙ และมาตรฐานความปลอดภัยที่ S58 และ S59 รวมทั้งใช้แนวปฏิบัติที่ดีที่สุดในการปรับปรุงเปลี่ยนแปลง พิธีการหรือกระบวนการ

ในการนี้ คณะกรรมาธิการฯ ได้ออกถ้อยแถลงต่อการประชุมระดับรัฐมนตรีองค์การการค้าโลก (WTO Ministerial Conference) ครั้งที่ ๑๑ ที่จะจัดขึ้น ณ กรุงบัวโนสไอเรส ประเทศอาร์เจนตินา ระหว่างวันที่ ๑๐-๑๓ ธันวาคม ๒๕๖๐ เพื่อแสดงจุดยืนของ WCO ในฐานะผู้นำด้านนโยบายและกรอบการปฏิบัติการในการจัดการ E-Commerce ระหว่างประเทศอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งในด้านการอำนวยความสะดวกทางการค้าและการควบคุม ตรวจสอบ รวมทั้งเพื่อแสดงถึงความตั้งใจจริงของ WCO ในการสนับสนุน Work Programme on E-Commerce ของ WTO